

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

ગુજરાત ઉચ્ચ ન્યાયાલય, અમદાવાદ સમક્ષ

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલિકેશન નં.-૧૯૨૯૭/૨૦૨૩

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલિકેશન નં.-૧૯૩૦૪/૨૦૨૩

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલિકેશન નં.-૧૯૩૨૨/૨૦૨૩

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલિકેશન નં.-૧૯૩૩૩/૨૦૨૩

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલિકેશન નં.-૧૯૩૩૬/૨૦૨૩

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલિકેશન નં.-૧૯૩૪૫/૨૦૨૩

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલિકેશન નં.-૧૯૩૫૬/૨૦૨૩

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલિકેશન નં.- ૯૬૬/૨૦૨૪

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલકેશન નં.-૯૬૭/૨૦૨૪
સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલકેશન નં.-૯૬૮/૨૦૨૪
સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલકેશન નં.-૯૯૯/૨૦૨૪
સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલકેશન નં.-૧૦૦૦/૨૦૨૪
સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલકેશન નં.-૧૦૦૩/૨૦૨૪
સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલકેશન નં.-૧૦૦૬/૨૦૨૪
સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલકેશન નં.-૩૩૬૦/૨૦૨૪

મંજૂરી અને સહી માટે:

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ એ. એસ. સુપેહિયા

અને

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ પ્રણવ ત્રિવેદી

=====		
રિપોર્ટિંગ માટે મંજૂર	હા	ના
	√	
=====		

દેવાંગ હીરાલાલ વઘાસિયા

વિરુદ્ધ

આવકવેરા અધિકારી, વોર્ડ ૧(૩)(૧), સુરત અને અન્ય.

=====

ઉપસ્થિતિ:

અરજદાર નંબર-૧ વતી હિરેન જે ત્રિવેદી (૮૮૦૮)
પ્રતિવાદી નંબર-૧ વતી સિનિયર સ્ટેવિંગ કાઉન્સેલ કરણ જી સંઘાણી સાથે
સિનિયર સ્ટેવિંગ કાઉન્સેલ શ્રી વરુણ પટેલ
પ્રતિવાદી નં.-૨ને નોટિસ આપવામાં આવે છે.

=====

કોરમ: માનનીય ન્યાયમૂર્તિ એ. એસ. સુપેહિયા

અને

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ પ્રણવ ત્રિવેદી

તારીખ: ૧૧/૦૨/૨૦૨૬

કોમન ઓરલ જજમેન્ટ

(માનનીય ન્યાયમૂર્તિ એ. એસ. સુપેહિયા દ્વારા જાહેર)

૧ રૂલ સત્વરે પરત કરવા યોગ્ય છે. વિદ્વાન સિનિયર સ્ટેવિંગ કાઉન્સેલ્સ સામાવાળા વતી રૂલની નોટિસની બજવાણી જતી કરે છે. હાલની તમામ રિટ પિટિશનોમાં સમાન મુદ્દો સંડોવાયેલો હોવાથી, આ સામાન્ય ચુકાદા દ્વારા તેમની સુનાવણી કરવામાં આવી હતી અને તેને અનુરૂપ નિર્ણય લેવામાં આવ્યો હતો. સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૯૨૯૭/૨૦૨૩ ને મુખ્ય બાબત તરીકે લેવામાં આવેલ છે. સદર રિટ પિટિશનમાંથી હકીકતો લેવામાં આવી છે.

૨ અરજદારો ધી ઇન્કમ-ટેક્સ એક્ટ, ૧૯૬૧ (ટૂંકમાં "સદર અધિનિયમ") ની કલમ ૧૫૩સી હેઠળ જારી કરાયેલ તારીખ ૧૨.૦૩.૨૦૨૩ (સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૯૨૯૭/૨૦૨૩ ની) ની નોટિસથી નારાજ છે. સદર અધિનિયમની કલમ ૧૫૩સી હેઠળ જારી કરાયેલી તમામ નોટિસો સુરતના એક

શ્રી કુબેરજી ગ્રુપ પર ૦૬.૦૨.૨૦૨૦ ના રોજ હાથ ધરવામાં આવેલી સર્ચ અને સદર અધિનિયમની કલમ ૧૩૨ હેઠળ હાથ ધરવામાં આવેલી જમીની કાર્યવાહીમાંથી ઉદ્ભવે છે.

૨.૧ સર્ચ દરમિયાન, હાલના અરજદારોને લગતી કેટલીક ગુનાહિત સામગ્રી/દસ્તાવેજો જપ્ત કરવામાં આવ્યા હતા. આવી જપ્ત કરાયેલ સામગ્રીના આધારે, એસેસિંગ ઓફિસરે સદર અધિનિયમની કલમ ૧૫૩સી હેઠળ અરજદાર સામે કાર્યવાહી શરૂ કરી. એસેસમેન્ટ વર્ષ ૨૦૨૦-૨૧ માટે સદર અધિનિયમની કલમ ૧૪૨(૧) સાથે વાંચવામાં આવતી કલમ ૧૪૩(૨) હેઠળ નોટિસ ૦૩.૦૮.૨૦૨૩ ના રોજ સંતોષ નોંધ સાથે જારી કરવામાં આવી હતી જે ઓન-લાઈન પોર્ટલ મારફતે પ્રાપ્ત થઈ હતી.

૨.૨ સંતોષ નોંધનું અવલોકન દર્શાવે છે કે તે બ્લોક નં. ૨૧૮, અંત્રોલી ખાતે આવેલી ૧૫.૯૫ વીધા જમીનને લગતી માહિતી/સામગ્રી સાથે સંબંધિત છે. તે એમ પણ દર્શાવે છે કે જમીનમાં કુલ રોકાણ રૂ. ૩૯,૮૭,૫૦,૦૦૦/- એટલે કે રૂ. ૨.૫૦ કરોડ પ્રતિ વીધા છે. એવું નોંધવામાં આવ્યું હતું કે બ્લોક નં. ૨૧૮, અંત્રોલી, પલસાણા, સુરતનો ૭% હિસ્સો, સ્થાવર મિલકત સર્ચ કરાયેલ વ્યક્તિ એટલે કે સન્ની અને તેના પિતાની છે. તદનુસાર, સર્ચ કરાયેલ વ્યક્તિ પાસેથી મળેલી ગુનાહિત સામગ્રીમાંથી મેળવેલી માહિતી પર, સામગ્રી હાલના અરજદારોના અધિકારક્ષેત્ર ધરાવતા એસેસિંગ ઓફિસરને મોકલવામાં આવી હતી અને આવી ગુનાહિત સામગ્રી પ્રાપ્ત થયા પછી, સરકારી વેબસાઈટ AnyROR

પરથી ચકાસણી કર્યા પછી અરજદારના અધિકારક્ષેત્ર ધરાવતા એસેસિંગ ઓફિસરે વધુમાં અભિપ્રાય આપ્યો હતો કે બ્લોક નં. ૨૧૮, અંત્રોલી ખાતેની સદર જમીનને આગળ બે ભાગમાં વહેંચવામાં આવી છે, એક બ્લોક નં. ૨૧૮એ ૨૫૭૨૩ ચો.મી. (૧૦.૮૨ વીધા) અને બીજો બ્લોક નં. ૨૧૮બી ૯૪૮૫ ચો.મી. (૩.૯૯ વીધા) છે. બંને જમીનનું કુલ ક્ષેત્રફળ ૧૪.૮૧ વીધા થાય છે અને સર્ચ કરાયેલ વ્યક્તિઓ પાસેથી મળેલી ચબરખીના આધારે, દરેક વીધાનો દર રૂ. ૨,૫૦,૦૦,૦૦૦/- લેવામાં આવ્યો હતો અને તેના આધારે એ.ઓ. એવા નિષ્કર્ષ પર પહોંચ્યા છે કે બંને જમીનનું કુલ મૂલ્ય રૂ. ૩૭,૦૨,૫૦,૦૦૦/- થાય છે અને બંને બ્લોક એટલે કે બ્લોક નં. ૨૧૮એ અને બ્લોક નં. ૨૧૮બી ની નોંધણી અનુક્રમે રૂ. ૮,૩૬,૦૦,૦૦૦/- અને રૂ. ૩,૦૮,૨૬,૨૫૦/- ના કુલ અવેજ માટે ૧૩.૧૦.૨૦૧૭ ના રોજ પૂર્ણ કરવામાં આવી છે.

૨.૩ અરજદારે એસેસમેન્ટ વર્ષ ૨૦૧૪-૧૫ થી ૨૦૨૦-૨૧ માટે સદર અધિનિયમની કલમ ૧૫૩સી હેઠળની કાર્યવાહી શરૂ કરવા સામે ૨૮.૦૮.૨૦૨૩ ના રોજ વિગતવાર વાંધો દાખલ કર્યો હતો. ઉપરોક્ત વાંધાઓ હોવા છતાં, અરજદારના એસેસિંગ ઓફિસરે વાંધાઓનો નિકાલ કર્યા વિના એસેસમેન્ટ કાર્યવાહી આગળ વધારવાનું પસંદ કર્યું અને કલમ ૧૪૨(૧) તેમજ સદર અધિનિયમની કલમ ૧૪૩(૨) હેઠળ તારીખ ૦૩.૦૮.૨૦૨૧ ના રોજ નોટિસ જારી કરી. નારાજ હોવાથી, અરજદારે તેને પડકારી છે.

૩ અરજદાર તરફથી ઉપસ્થિત વિજ્ઞાન વકીલ શ્રી હિરેન ત્રિવેદીએ રજૂઆત કરી છે કે પ્રસ્થાપિત કાનૂની દષ્ટાંતને ધ્યાનમાં રાખીને એસેસિંગ ઓફિસર દ્વારા જારી કરવામાં આવેલી નોટિસો કાયદેસર અમાન્ય ઠેરવી રદ કરવી જરૂરી છે.

૩.૧ સક્ષમ કોમોડિટીઝ લિમિટેડ વિ. ઇન્કમ ટેક્સ ઓફિસરના કેસમાં દિલ્લી હાઇકોર્ટના ચુકાદા, જે [૨૦૨૪] ૧૬૧ taxmann.com ૪૮૫ (દિલ્લી) માં નોંધાયેલ છે, સંધ્યા મૌલિક પટેલ વિ. આસિસ્ટન્ટ કમિશનર ઓફ ઇન્કમ-ટેક્સના કેસમાં, જે [૨૦૨૫] ૧૮૧ taxmann.com ૧૨૩ (ગુજરાત) માં નોંધાયેલ છે, અને પારસ ચંદ્રેશભાઈ કોટીયા વિ. ઇન્કમ-ટેક્સ ઓફિસરના કેસમાં આ કોર્ટના નિર્ણય, જે [૨૦૨૬] ૧૮૨ taxmann.com ૨૦૪ (ગુજરાત) માં નોંધાયેલ છે, તેના પર આધાર રાખવામાં આવ્યો છે.

૩.૨ ગુણદોષના આધારે, એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે સર્ચ કરાયેલ વ્યક્તિ પાસેથી જપ્ત કરાયેલા દસ્તાવેજોમાં અરજદારનું નામ જોવા મળતું નથી અને અરજદારના અધિકારક્ષેત્ર ધરાવતા એસેસિંગ ઓફિસર દ્વારા નોંધવામાં આવેલ સંતોષ ગુનાહિત સામગ્રી સાથે કોઈપણ રીતે સુસંગત નથી. વધુમાં એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે સંતોષ નોંધ ફક્ત બ્લોક નંબરનો ઉલ્લેખ કરે છે અને વધુમાં ઉલ્લેખ કરે છે કે માહિતી વેબસાઈટ AnyROR પરથી મેળવવામાં આવી છે જે સર્ચ કરાયેલ વ્યક્તિ પાસેથી જપ્ત કરાયેલ સામગ્રીનો ભાગ ન હતી અને તેથી જપ્ત ન કરાયેલ બાહ્ય ડેટા પર આધાર રાખી શકાય નહીં નિષ્કર્ષ કાઢવા અને સદર અધિનિયમની કલમ ૧૫૩સી હેઠળ અધિકારક્ષેત્ર ધારણ કરવા માટે.

૩.૩ એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે સદર અધિનિયમની કલમ ૧૫૩સી ની આવશ્યકતા એ છે કે જો કોઈ અધિકારીને સંતોષ થાય કે જમ કરાયેલ અથવા માંગવામાં આવેલ ખાતાવહીઓ અથવા દસ્તાવેજો, કલમ ૧૫૩એ માં ઉલ્લેખિત વ્યક્તિ સિવાયની અન્ય વ્યક્તિ સાથે સંબંધિત છે અથવા તેમાં સમાયેલ કોઈપણ માહિતી સંબંધિત છે, તો પછી, જમ કરાયેલ અથવા માંગવામાં આવેલ ખાતાવહીઓ અથવા દસ્તાવેજો અથવા અસ્કયામતો આવી અન્ય વ્યક્તિ પર અધિકારક્ષેત્ર ધરાવતા એસેસિંગ ઓફિસરને સોંપવામાં આવશે. આમ, એવી દલીલ કરવામાં આવી છે કે સદર અધિનિયમની કલમ ૧૫૩સી લાગુ કરવા માટેની પૂર્વશરત એ છે કે સર્ચ કરાયેલ વ્યક્તિના એસેસિંગ ઓફિસર, આવો સંતોષ નોંધ્યા પછી, આવી અન્ય વ્યક્તિ પર અધિકારક્ષેત્ર ધરાવતા એસેસિંગ ઓફિસરને રેકૉર્ડ્સ/દસ્તાવેજો/ચબરખીઓ/કાગળો વગેરે ટ્રાન્સમિટ કરી શકે છે. પ્રસ્તુત કેસમાં, શ્રી સન્ની જે. પટેલ અને શ્રી જયંતિભાઈ બી. પટેલ, એટલે કે સર્ચ કરાયેલ વ્યક્તિઓના એસેસિંગ ઓફિસર દ્વારા નોંધવામાં આવેલ સંતોષ શેર કરવા માટેની ચોક્કસ વિનંતી હોવા છતાં, એસેસિંગ ઓફિસરે તે શેર કર્યો નથી. પ્રસ્તુત કેસમાં, શ્રી સન્ની જે. પટેલ અને શ્રી જયંતિભાઈ બી. પટેલના એસેસિંગ ઓફિસર દ્વારા નોંધાયેલ કોઈ સંતોષ નથી.

૩.૪ વધુમાં એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે ઉપરોક્ત સંતોષની પ્રાપ્તિ પછી અને આવી અન્ય વ્યક્તિઓ સાથે સંબંધિત સદર અન્ય દસ્તાવેજોની ચકાસણી કર્યા પછી, સર્ચ દરમિયાન મળેલા દસ્તાવેજો અરજદારની આવક પર કોઈ અસર

કરે છે તેવો સંતોષ નોંધ્યા પછી અધિકારક્ષેત્ર ધરાવતા એસેસિંગ ઓફિસરે નોટિસ જારી કરવા માટે આગળ વધવાનું રહે છે, પરંતુ આવા સંતોષની ગેરહાજરીમાં, સદર અધિનિયમની કલમ ૧૫૩સી હેઠળ એસેસમેન્ટ કાર્યવાહીની શરૂઆત અમાન્ય છે. એવું જણાવવામાં આવ્યું છે કે સદર અધિનિયમની કલમ ૧૫૩સી હેઠળનું એસેસમેન્ટ ત્યારે જ શરૂ કરી શકાય છે જો કાર્યવાહી દરમિયાન એસેસીને લગતા દસ્તાવેજો મળી આવે.

૩.૫ આમ, વિદ્વાન વકીલ શ્રી હિરેન ત્રિવેદી દ્વારા એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે વાદગ્રસ્ત નોટિસો અને એસેસમેન્ટ ફરી ખોલવાનું કાયદેસર અમાન્ય ઠેરવી રદ કરવું જરૂરી છે.

જ ઉપરોક્ત રજૂઆતોના જવાબમાં, વિદ્વાન સિનિયર સ્ટેનિંગ કાઉન્સેલ શ્રી કરન સંઘાણી અને વિદ્વાન સિનિયર સ્ટેનિંગ કાઉન્સેલ શ્રી વરુણ પટેલે આગ્રહપૂર્વક રજૂઆત કરી છે કે આ તબક્કે રિટ પિટિશનો ધ્યાને લેવી જોઈએ નહીં અને સદર અધિનિયમની કલમ ૧૫૩સી હેઠળ જારી કરાયેલ નોટિસોમાં દખલ કરવી જોઈએ નહીં કારણ કે તે યોગ્ય રીતે જારી કરવામાં આવી છે.

૪.૧ એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે અરજદારના અધિકારક્ષેત્ર ધરાવતા એસેસિંગ ઓફિસર દ્વારા પ્રાપ્ત થયેલી ગુનાહિત સામગ્રી એવું સૂચવે છે કે અરજદાર નોંધણીમાં દર્શાવવામાં આવેલા મૂલ્ય કરતાં ઘણા ઓછા મૂલ્ય પર પ્રશ્નવાળી જમીનની ખરીદીમાં સામેલ છે અને સરકારી વેબસાઈટ AnyROR પરથી તેની ચકાસણી કરવામાં આવી છે. એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે સર્ચ

કરાયેલ વ્યક્તિના એસેસિંગ ઓફિસરે ૧૧.૧૧.૨૦૨૨ ના રોજ એસેસીના સંદર્ભમાં એક સંતોષ નોંધ નોંધી છે અને તે ૧૩.૧૧.૨૦૨૨ ના રોજ અધિકારક્ષેત્ર ધરાવતા એસેસિંગ ઓફિસર સાથે શેર કરવામાં આવી હતી અને તદનુસાર અધિકારક્ષેત્ર ધરાવતા એસેસિંગ ઓફિસરે સદર અધિનિયમની કલમ ૧૫૩સી હેઠળ નોટિસ જારી કરતા પહેલા ૧૨.૦૩.૨૦૨૩ ના રોજ સંતોષ નોંધ તૈયાર કરી છે.

૪.૨ વધુમાં, એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે જમ કરાયેલ સામગ્રીમાં મળેલી માહિતી પરથી અને એસેસમેન્ટ પરથી એ પણ જાણવા મળ્યું હતું કે સર્ચ કરાયેલ વ્યક્તિ શ્રી મુકેશ એન. સાવલિયા અને તેમના પુત્ર શ્રી અર્ણવ એમ. સાવલિયાના રહેઠાણની સર્ચ દરમિયાન, એક પોકેટ ડાયરી મળી આવી હતી અને જમ કરવામાં આવી હતી જેમાં અર્ણવ સાવલિયા દ્વારા લેવામાં આવેલી રૂ. ૧૪૭,૩૭,૪૧,૭૯૯/- ની રોકડ લોન અને રૂ. ૯,૨૪,૭૬,૧૬૨/- ના રોકડમાં ચૂકવેલા વ્યાજની વિગતો હતી. આમ, એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે ત્યારબાદ એસેસમેન્ટ કાર્યવાહી દરમિયાન અરજદાર સંડોવાયેલ રોકડ વ્યવહારો થયા હોવાનું જાણવા મળતાં, કલમ ૧૫૩સી હેઠળની નોટિસો રદ કરી શકાશે નહીં.

૪.૩ તેમની રજૂઆતોના સમર્થનમાં વિદ્વાન સિનિયર સ્ટેનિંગ કાઉન્સેલે પ્રિન્સિપલ કમિશનર ઓફ ઇન્કમ-ટેક્સ, સેન્ટ્રલ-૩ વિ. અભિસાર બિલ્ડવેલ (પ્રા.) લિ. ના કેસમાં માનનીય સુપ્રીમ કોર્ટના ચુકાદા, જે [૨૦૨૩] ૧૪૯

taxmann.com ૩૯૯ (એસસી) માં નોંધાયેલ છે, તેના પર આધાર રાખ્યો છે, ફકરા ૧૪(૩) પર આધાર રાખીને તેમણે રજૂઆત કરી છે કે સર્ચ દરમિયાન મળેલી ગુનાહિત સામગ્રી અને એસેસિંગ ઓફિસર પાસે ઉપલબ્ધ અન્ય સામગ્રીને ધ્યાનમાં લઈને કુલ આવકનું એસેસમેન્ટ અથવા પુનઃએસેસમેન્ટ કરવા માટે અધિકારક્ષેત્ર ધારણ કરવા સંતોષ નોંધ નોંધ્યા વિના એસેસિંગ ઓફિસર માટે હંમેશા ખુલ્લું છે.

૪.૪ આમ, એવી આગ્રહપૂર્વક રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે રિટ પિટિશન ધ્યાને લેવી જોઈએ નહીં.

૫ અમે સંબંધિત પક્ષકારો તરફથી ઉપસ્થિત વિદ્વાન વકીલોને સાંભળ્યા છે.

૫.૧ પ્લીડિંગ્સ અને રેકૉર્ડ પરના દસ્તાવેજો પરથી પ્રસ્થાપિત હકીકતો દર્શાવે છે કે ૦૬.૦૨.૨૦૨૦ ના રોજ સુરતના શ્રી કુબેરજી ગ્રુપમાં સર્ચ હાથ ધરવામાં આવી હતી, અને હાલના અરજદારોને લગતી ગુનાહિત સામગ્રી મળી આવી હતી અને હાલના અરજદારોના સંદર્ભમાં સંતોષ નોંધ ૧૩.૧૧.૨૦૨૨ ના રોજ અધિકારક્ષેત્ર ધરાવતા એસેસિંગ ઓફિસર સાથે શેર કરવામાં આવી હતી. વધુમાં, અરજદારના અધિકારક્ષેત્ર ધરાવતા એસેસિંગ ઓફિસરે પણ સદર અધિનિયમની કલમ ૧૫૩સી હેઠળ નોટિસ જારી કરતા પહેલા ૧૨.૦૩.૨૦૨૩ ના રોજ સંતોષ નોંધ તૈયાર કરી છે અને તે એસેસી સાથે શેર કરવામાં આવી છે.

૫.૨ સંતોષ નોંધનું અવલોકન દર્શાવે છે કે તેમાં ઉલ્લેખિત સંપૂર્ણ વ્યવહારો બ્લોક નં. ૨૧૮, અંત્રોલી ખાતે આવેલી ૧૫.૯૫ વીધા જમીન સાથે સંબંધિત છે

અને જમીનમાં કુલ જમીન રોકાણ સર્ચ કરાયેલ વ્યક્તિઓના રૂ. ૩૯,૮૭,૫૦,૦૦૦/- તરીકે દર્શાવેલ છે. જમીન અને સર્ચ કરાયેલ વ્યક્તિ દ્વારા તેમાં રોકાણને લગતી આ તમામ ગુનાહિત સામગ્રી અરજદારોના અધિકારક્ષેત્ર ધરાવતા એસેસિંગ ઓફિસરને મોકલવામાં આવી હતી. અધિકારક્ષેત્ર ધરાવતા એસેસિંગ ઓફિસરે, સરકારી વેબસાઈટ AnyROR પરથી ચકાસણી કર્યા પછી નોંધ્યું છે કે અંત્રોલીના બ્લોક નં. ૨૧૮ ખાતેની સદર જમીનને આગળ બે ભાગમાં વહેંચવામાં આવી છે અને બંને જમીનોનું કુલ ક્ષેત્રફળ ૧૪.૮૧ વીધા થાય છે અને સર્ચ કરાયેલ વ્યક્તિ પાસેથી મળેલી ચબરખીના આધારે, દરેક વીધાનો દર રૂ. ૨,૫૦,૦૦,૦૦૦/- નક્કી કરવામાં આવ્યો છે અને તેના આધારે, તેઓ એવા નિષ્કર્ષ પર આવ્યા છે કે બંને જમીનોનું કુલ મૂલ્ય રૂ. ૩૭,૦૨,૫૦,૦૦૦/- થાય છે અને બંને બ્લોકની નોંધણી ૧૩.૧૦.૨૦૧૭ ના રોજ અનુક્રમે રૂ. ૮,૩૬,૦૦,૦૦૦/- અને રૂ. ૩,૦૮,૨૬,૨૫૦/- ના કુલ અવેજ માટે પૂર્ણ કરવામાં આવી છે.

૫.૩ તદનુસાર, વેબસાઈટ AnyROR પરથી મળેલી માહિતીના આધારે, એસેસિંગ ઓફિસરે વર્ષ ૨૦૧૭ ની નોંધણી નં. ૧૫૭૪૧ દ્વારા બ્લોક નં. ૨૧૮એ ના ૧૧ ખરીદદારોના નામ આગળ મેળવ્યા છે જેમાં અરજદારોના નામનો સમાવેશ થાય છે. તેવી જ રીતે વર્ષ ૨૦૧૭ ના નોંધણી નં. ૧૫૭૫૪ દ્વારા બ્લોક નં. ૨૧૮બી માટે, તેમણે ૧૧ એસેસીઓના નામ આપ્યા છે. વેબસાઈટ AnyROR પરથી આવી માહિતીના આધારે, અધિકારક્ષેત્ર ધરાવતા એસેસિંગ

ઓફિસર દ્વારા એક અભિપ્રાય બનાવવામાં આવે છે કે ખરીદદારો દ્વારા હિસાબ વગરના રોકાણો કરવામાં આવે છે તેમજ વિકેતાઓ દ્વારા હિસાબ વગરની આવક પ્રાપ્ત થાય છે જે રૂ. ૧૮,૬૯,૦૦,૦૦૦/- થાય છે, જેના પર તે મુજબ ટેક્સ લાદવાની જરૂર છે. તેવી જ રીતે, બ્લોક નં. ૨૧૮બી માટે, રકમ રૂ. ૬,૮૯,૨૩,૭૫૦/- મેળવવામાં આવે છે.

૫.૪ નિઃશંકપણે, સંતોષ નોંધના અવલોકન પર અમને જણાયું છે કે અરજદારોના નામ ચબરખીમાં સંપૂર્ણપણે ગેરહાજર છે જે મળી આવી હતી અને સર્ચ કરાયેલ વ્યક્તિ એટલે કે શ્રી કુબેરજી ગ્રુપ ઓફ સુરત (શ્રી સત્રી જે પટેલ અને શ્રી જયંતિભાઈ પટેલ) પાસેથી મેળવેલ સામગ્રીમાંથી પણ ગેરહાજર છે. એસેસિંગ ઓફિસરે સરકારી વેબસાઈટ AnyROR પરથી ઉપલબ્ધ માહિતીના આધારે પોતાનો અભિપ્રાય બાંધ્યો છે જે કોઈપણ રીતે શ્રી કુબેરજી ગ્રુપ ઓફ સુરત પાસેથી મળેલી ગુનાહિત દસ્તાવેજો / કાગળોનો ભાગ ન હતો. સંધ્યા મૌલિક પટેલ (ઉપર મુજબ) ના કેસમાં, સમાન મુદ્દા પર, આ કોર્ટે નીચે મુજબ ઠરાવ્યું છે:

"૧૩. આમ, એ.ઓ. એ તેમના સંતોષમાં હકારાત્મક રીતે નોંધ્યું છે કે તેમણે "પબ્લિક ડોમેઈન" પરથી ખાતરી કરી હતી કે સદર જમીન અરજદારો દ્વારા ખરીદવામાં આવી હતી. એ.ઓ. એ ધાર્યું હતું કે વિકેતાએ રૂ. ૩૯,૩૨,૨૫,૦૦૦/- માટે સમજૂતી કરાર કર્યા હોવાથી, ઓન-મની મેળવ્યા વિના તે અરજદારો સાથે રૂ. ૧૨,૦૦,૦૦,૦૦૦/- માં વેચાણ કરી શક્યા ન હોત. દિલીપ પટેલ, અશોક આત્મારામ પટેલ (સૂચિત વિકેતા) અને ધીરેન આર. ભરવાડ (સૂચિત ખરીદનાર) વચ્ચે શેર

કરવામાં આવેલી મોબાઈલ ઈમેજસ પરથી મળેલા સમજૂતી કરાર રૂ. ૩૯.૩૨ કરોડમાં સર્વે નં. ૩૨૯ નું વેચાણ દર્શાવે છે. સર્ચ કરાયેલ વ્યક્તિ, એટલે કે દલાલે, એ.ઓ. સમક્ષના તેમના નિવેદનમાં ભારપૂર્વક જણાવ્યું હતું કે તેમણે જમીનના સોદાની દલાલી કરી ન હતી અને સર્ચ પછી જમીનની એન્ટ્રીઓ દર્શાવતા માત્ર ૭/૧૨ ફોર્મ અને ફોર્મ નં. ૬ સપ્લાય કર્યા હતા. આમ, આ ફોર્મ સર્ચ દરમિયાન જમ કરવામાં આવ્યા ન હતા પરંતુ સર્ચ પછી દલાલ દ્વારા એ.ઓ. ને સોંપવામાં આવ્યા હતા. આ સપ્લાય કરવામાં આવ્યા પછી, એ.ઓ. એ પબ્લિક ડોમેઈનમાંથી વેચાણ દસ્તાવેજની માહિતી મેળવી. એ નોંધવું પ્રસ્તુત છે કે સર્ચ દરમિયાન અરજદારો સાથે સંબંધ ધરાવતી કોઈ ગુનાહિત સામગ્રી મળી ન હતી. આમ, એ.ઓ. દ્વારા દલાલ અથવા વિક્રેતા પાસેથી એકત્રિત કરવામાં આવેલ માહિતી/દસ્તાવેજો અરજદારોને સંડોવતા જીવંત સંબંધ ઊભો કરે છે તેમ કહી શકાય નહીં, અને રૂ. ૩૯.૩૨ કરોડ અને રૂ. ૧૨ કરોડ વચ્ચેના તફાવતના આધારે છટકી ગયેલ એસેસમેન્ટની પૂર્વધારણા ટકી શકે તેવી નથી.

૧૪. પ્રસ્તુત કેસમાં, શ્રી ધવલ તેલી (સર્ચ કરાયેલ વ્યક્તિ) સામે હાથ ધરવામાં આવેલ સર્ચમાંથી અરજદારોને "લગતા" અથવા "સંબંધિત" જાહેર ન કરાયેલ આવકને લગતો કોઈ દસ્તાવેજ મળ્યો ન હતો. તેથી, સર્ચ દરમિયાન જમ કરાયેલા ડિજિટલ ડેટાના આધારે એસેસમેન્ટ કાર્યવાહીમાં અરજદારોને સંડોવતા એ.ઓ. દ્વારા નોંધવામાં આવેલ સંતોષ, જે અરજદારો સાથે કોઈ સંબંધ ધરાવતો નથી, તેને કાયદેસર અમાન્ય ઠેરવી રદ કરવો જરૂરી છે. આમ, એ.ઓ. એ સદર અધિનિયમની કલમ ૧૫૩સી ની જોગવાઈઓ બહાર કામ કર્યું છે. વિક્રમ સુજીતકુમાર ભાટિયા (ઉપર મુજબ) ના કેસમાં સર્વોચ્ચ અદાલતના ચુકાદા પર મહેસૂલ દ્વારા મૂકવામાં આવેલ આધાર તેમને મદદ કરતો નથી, કારણ કે

સર્વોચ્ચ અદાલત સમક્ષનો મુદ્દો ૦૧.૦૬.૨૦૧૫ પહેલા હાથ ધરવામાં આવેલી સર્ચ માટે ફાઈનાન્સ એક્ટ, ૨૦૧૫ દ્વારા કલમ ૧૫૩સી માં લાવવામાં આવેલા સુધારાની લાગુ પડવા યોગ્યતાને લગતો હતો."

આમ, અધિકારક્ષેત્ર ધરાવતા એસેસિંગ ઓફિસર માટે કલમ ૧૫૩સી ની જોગવાઈઓ લાગુ કરવા પબ્લિક ડોમેઈનમાં રહેલી સામગ્રી પર આધાર રાખવો માન્ય ન હતો જે સર્ચ કરાયેલ વ્યક્તિ પાસેથી જપ્ત કરાયેલ સામગ્રીનો ભાગ ન હતી, અને એવા નિષ્કર્ષ પર આવવું કે આવક એસેસમેન્ટમાંથી છટકી ગઈ છે.

પ.પ પ્રસ્તુત બાબતમાં બીજું પાસું છે જે સોગંદનામામાં કરવામાં આવેલા કથનોમાંથી ઉદ્ભવે છે અને જે સંતોષ નોંધનો ભાગ નથી એટલે કે કોઈ અર્ણવ સાવલિયા દ્વારા રૂ. ૧૪૭,૩૭,૪૧,૭૯૯/- ની રોકડ લોનની વિગતો અને રોકડમાં ચૂકવેલા રૂ. ૯,૨૪,૭૬,૧૬૨/- ના વ્યાજની વિગતો જે સર્ચ કરાયેલ વ્યક્તિઓ પર હાથ ધરવામાં આવેલી સર્ચ અને તેમની પાસેથી જપ્ત અને રિકવર કરાયેલ પોકેટ ડાયરીમાંથી મેળવવામાં આવી છે. કોઈ અર્ણવ સાવલિયાની રોકડ લોનની આ હકીકતો જે પોકેટ ડાયરી અને જપ્ત કરાયેલ સામગ્રીમાંથી મેળવવામાં આવી છે, તે નિઃશંકપણે સંતોષ નોંધનો ભાગ નથી અને અધિકારક્ષેત્ર ધરાવતા એસેસિંગ ઓફિસર દ્વારા આ સંબંધમાં અન્ય કોઈ સંતોષ નોંધ બનાવવામાં આવી નથી. આમ, એવું જણાય છે કે આ માહિતી સર્ચ કરાયેલ વ્યક્તિના એસેસિંગ ઓફિસર દ્વારા અધિકારક્ષેત્ર ધરાવતા એસેસિંગ ઓફિસરને ક્યારેય પૂરી પાડવામાં આવી ન હતી. તે પણ નિર્વિવાદ છે કે ગુનાહિત સામગ્રી જમીનને

લગતી છે અને સોગંદનામામાં દર્શાવ્યા મુજબ રોકડ લોનની વિગતો શ્રી કુબેરજી શ્રુપ, સુરત સામેની સમાન સર્ચમાંથી ઉદ્ભવે છે.

૬ વિદ્વાન સિનિયર સ્ટેનિંગ કાઉન્સેલ્સ દ્વારા ભારપૂર્વક એવી દલીલ કરવામાં આવી છે કે અધિકારક્ષેત્ર ધરાવતા એસેસિંગ ઓફિસર માટે એસેસમેન્ટ દરમિયાન સર્ચ કરાયેલ વ્યક્તિ પાસેથી જપ્ત કરાયેલી સામગ્રી પર આધાર રાખવો હંમેશા ખુલ્લું છે અને સદર અધિનિયમની કલમ ૧૫૩સી હેઠળ જરૂરી મુજબ સંતોષ નોંધ ફરીથી નોંધવાની કોઈ જરૂર નથી. તેમની રજૂઆતોના સમર્થનમાં, ઉપર નોંધ્યા મુજબ તેઓએ અભિસાર બિલ્ડવેલ (ઉપર મુજબ) ના કેસમાં સર્વોચ્ચ અદાલતના ચુકાદા, ખાસ કરીને ફરો ૧૪(૩) પર આધાર રાખ્યો છે. પારસ ચંદ્રેશભાઈ કોટીયા (ઉપર મુજબ) ના કેસમાં આપવામાં આવેલા ચુકાદામાં આ કોર્ટે અગાઉથી જ અભિસાર બિલ્ડવેલ (ઉપર મુજબ) ના કેસમાં માનનીય સુપ્રીમ કોર્ટ દ્વારા નિર્ધારિત રેશિયો સાથે કામ કર્યું છે.

૬.૧. આ તબક્કે, અમે પારસ ચંદ્રેશભાઈ કોટીયા (ઉપર મુજબ) ના કેસમાં આ કોર્ટના અવલોકનોનો સંદર્ભ લઈ શકીએ છીએ, જેમાં, આ કોર્ટે, સમાન હકીકતો પર કલમ ૧૫૩એ, ૧૫૩બી અને ૧૫૩સી ની જોગવાઈઓની તપાસ કર્યા પછી અને સુપ્રીમ કોર્ટના ચુકાદાઓને ધ્યાનમાં લીધા પછી, નીચે મુજબ ઠરાવ્યું છે:

માનનીય સુપ્રીમ કોર્ટના સંબંધિત અવલોકનો અને કલમ ૧૫૩એ અને ૧૫૩સી ની જોગવાઈઓ ઘડવામાં વિધાનસભાનો ઈરાદો આ કોર્ટ દ્વારા નીચે મુજબ સારાંશ આપવામાં આવ્યો છે:

"૪૯. જ્યારે સદર અધિનિયમની કલમ ૧૩૨/૧૩૨એ હેઠળ હાથ ધરવામાં આવેલી સર્ચ દરમિયાન 'ત્રીજી/અન્ય વ્યક્તિ' ને લગતી ગુનાહિત સામગ્રી મળી આવે છે અને આવી સામગ્રી આવી 'અન્ય વ્યક્તિ' ના અધિકારક્ષેત્ર ધરાવતા એસેસિંગ ઓફિસરને ટ્રાન્સમિટ કરવામાં આવે છે, ત્યારે કાયદો એસેસિંગ ઓફિસરને આગળ વધતા પહેલા આવી સામગ્રી પર સંતોષ નોંધવા માટે બાધ્ય કરે છે. કાયદાકીય યોજના એવો કોઈ અપવાદ નથી આપતી કે જે ત્રીજી વ્યક્તિના અધિકારક્ષેત્ર ધરાવતા એસેસિંગ ઓફિસરને સર્ચ કરાયેલ વ્યક્તિના એસેસિંગ ઓફિસર દ્વારા પ્રથમ સ્થાને નોંધવામાં આવેલ સંતોષની ગેરહાજરીમાં સદર અધિનિયમની કલમ ૧૫૩સી હેઠળ અધિકારક્ષેત્ર ધારણ કરવાની પરવાનગી આપે અને, આવશ્યક પરિણામ તરીકે, સ્પષ્ટપણે સમાન સામગ્રી પર બીજા દાખલા તરીકે સદર અધિનિયમની કલમ ૧૪૭/૧૪૮ હેઠળ નહીં.

૫૦. બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો, સર્ચ કરાયેલ વ્યક્તિના એસેસિંગ ઓફિસર દ્વારા નોંધવામાં આવેલ સંતોષની ગેરહાજરી ત્રીજી વ્યક્તિના એસેસિંગ ઓફિસરને સર્ચ દરમિયાન મળેલી ગુનાહિત સામગ્રી પર સદર અધિનિયમની કલમો ૧૪૭/૧૪૮ ની જોગવાઈઓને સીધી રીતે લાગુ કરવા માટે અધિકારક્ષેત્ર પ્રદાન કરતી નથી, ખાસ કરીને જ્યારે સદર અધિનિયમની કલમ ૧૫૩સી ની જોગવાઈઓ અનુસરવામાં આવતી નથી. આવો સંતોષ એ વૈધાનિક આવશ્યકતા અને અધિકારક્ષેત્રની પૂર્વશરત છે, અને માત્ર પ્રક્રિયાગત ઔપચારિકતા નથી. આ સ્થિતિ બંધનકર્તા ન્યાયિક દૃષ્ટાંતો અને સીબીડીટી દ્વારા જારી કરાયેલ સ્પષ્ટીકરણાત્મક પરિપત્ર દ્વારા મજબૂત બને છે, જે વિભાગ પર બંધનકર્તા છે.

૫૫. "ગુનાહિત સામગ્રી" નો અર્થ એવો કોઈપણ પુરાવો અથવા સાબિતી હશે જે એસેસીને ગુનામાં અથવા છુપાવવા/ખોટી ઘોષણા/ભંડોળ/આવકના ડાયવર્ઝનના કોઈપણ ઇરાદાપૂર્વકના કૃત્ય સાથે જોડે છે. સુપ્રીમ કોર્ટે સદર અધિનિયમની કલમ ૧૫૩એ ની જોગવાઈઓના સંદર્ભમાં નિર્ણય આપ્યો છે, જે સર્ચ કરાયેલ વ્યક્તિના કિસ્સામાં સંતોષ નોંધ નોંધવાની જોગવાઈ કરતી નથી, કારણ કે સર્ચ કરાયેલ વ્યક્તિને સીધી રીતે સંડોવતા ગુનાહિત સામગ્રી રિકવર કરવામાં આવે છે, જ્યારે "અન્ય વ્યક્તિ/ત્રીજી વ્યક્તિ" સાથે સંબંધ ધરાવતી મળેલી ગુનાહિત સામગ્રીનું સ્વરૂપ/વિગતો નોંધવી ફરજિયાત છે જેથી આવી અન્ય વ્યક્તિ/ત્રીજી વ્યક્તિના એસેસિંગ ઓફિસર સદર અધિનિયમની કલમ ૧૫૩સી હેઠળ અધિકારક્ષેત્ર ધારણ કરી શકે, જે સદર અધિનિયમની કલમ ૧૫૩એ હેઠળ આવશ્યકતા નથી. સુપ્રીમ કોર્ટે સ્પષ્ટતા કરી છે કે જો ગુનાહિત સામગ્રી સિવાય અન્ય કોઈ સામગ્રી ઉપલબ્ધ હોય, જે એવું સૂચવી શકે કે આવક એસેસમેન્ટમાંથી છટકી ગઈ છે, તો સદર અધિનિયમની કલમો ૧૪૭/૧૪૮ ની જોગવાઈઓનો આશરો લઈ શકાય છે.

૫૬. "અન્ય વ્યક્તિ" ના કિસ્સામાં, પુનઃએસેસમેન્ટ/એસેસમેન્ટનો આધાર માત્ર "સર્ચ કરાયેલ વ્યક્તિ" ના એસેસિંગ ઓફિસર દ્વારા પૂરી પાડવામાં આવેલી સામગ્રી છે. આમ, ચર્ચાનું પરિણામ એ છે કે "સર્ચ કરાયેલ વ્યક્તિ" ના સદર અધિનિયમની કલમ ૧૩૨/૧૩૨એ હેઠળની સર્ચ કાર્યવાહીમાં "અન્ય વ્યક્તિ" ના અધિકારક્ષેત્ર ધરાવતા એસેસિંગ ઓફિસરને મોકલવામાં આવેલી ગુનાહિત સામગ્રીના આધારે સદર અધિનિયમની કલમો ૧૪૭/૧૪૮ હેઠળ અધિકારક્ષેત્ર ધારણ કરવાનો વિશેષાધિકાર નથી. આમ, એવી બે શરતો છે જે અધિકારક્ષેત્ર ધરાવતા એસેસિંગ ઓફિસરને "અન્ય વ્યક્તિ" ના કિસ્સામાં કલમ ૧૪૭/૧૪૮

હેઠળ સત્તાનો ઉપયોગ કરતા અટકાવે છે, એટલે કે, પ્રથમ, સંતોષ નોંધ વિનાની ગુનાહિત સામગ્રી પર આધાર રાખીને, અને બીજું, માત્ર આવી ગુનાહિત સામગ્રી પર આધાર રાખીને.

૫૭. મોટાભાગના અરજદારોના કિસ્સામાં, અમારા દ્વારા એ નોંધવામાં આવ્યું છે કે એસેસિંગ ઓફિસરે એન્ટિટીઝ, એટલે કે સર્ચ કરાયેલ વ્યક્તિઓ પાસેથી રિકવર કરાયેલી સામગ્રી પર સંતોષ નોંધ્યો નથી, અને ગુનાહિત સામગ્રી પર આવો સંતોષ નોંધ્યા વિના, સદર અધિનિયમની કલમો ૧૪૭/૧૪૮ હેઠળ કાર્યવાહીનો આશરો લેવામાં આવ્યો છે, જે અમારા માનવા મુજબ, સદર અધિનિયમની કલમ ૧૫૩સી ની જોગવાઈઓ સાથે સીધા સંઘર્ષમાં છે. અરજદારોના અધિકારક્ષેત્ર ધરાવતા એસેસિંગ ઓફિસર એસેસમેન્ટ ફરી ખોલવા માટે સદર અધિનિયમની કલમો ૧૪૭/૧૪૮ ની જોગવાઈઓ સીધી રીતે લાગુ કરી શકતા નથી સિવાય કે તેઓ સદર અધિનિયમની કલમ ૧૫૩સી હેઠળ સત્તાનો ઉપયોગ કરતી વખતે ગુનાહિત સામગ્રી પર સંતોષ નોંધ પ્રાપ્ત કરે. અધિકારક્ષેત્ર ધરાવતા એસેસિંગ ઓફિસરને મોકલવામાં આવેલી સામગ્રી સિવાય, જો આવા અધિકારીને અન્ય સ્ત્રોતોમાંથી જ્ઞાન અથવા માહિતી હોય જે આવક છટકી ગઈ હોવાનું પ્રસ્થાપિત કરવાનું વલણ ધરાવે છે, તો, આવા કિસ્સામાં, શરતો પૂર્ણ કરવાને આધીન, સદર અધિનિયમની કલમો ૧૪૭/૧૪૮ ની જોગવાઈઓનો આશરો લઈ શકાય છે.

૫૮. જ્યારે વિધાનસભાએ સર્ચ સામગ્રી પર આધારિત એસેસમેન્ટ અથવા પુનઃએસેસમેન્ટ માટે એક વિશેષ મિકેનિઝમ પ્રદાન કર્યું છે, જેમાં ચોક્કસ મર્યાદાનો સમયગાળો હોય છે, ત્યારે તેનું સખત અને વિશિષ્ટ રીતે પાલન કરવું આવશ્યક છે, અને વિશેષ જોગવાઈઓના કાર્યક્ષેત્રમાં આવતી બાબતોના સંબંધમાં કલમ ૧૪૭/૧૪૮ ની સામાન્ય જોગવાઈઓનો

આશરો લેવો અસ્વીકાર્ય છે, સિવાય કે અગાઉ ચર્ચા કર્યા મુજબ વિશેષ સંજોગો ઉભા થાય.

૭૬. અમે નીચે મુજબના અવલોકનોનો સારાંશ આપીને મુદ્દાઓનો જવાબ આપીએ છીએ:

(એ) "સર્ચ કરાયેલ વ્યક્તિ" (સદર અધિનિયમની કલમ ૧૫૩એ) ના એસેસિંગ ઓફિસર માટે સદર અધિનિયમની કલમ ૧૩૨/૧૩૨એ હેઠળ સર્ચ દરમિયાન મળેલી ગુનાહિત સામગ્રી પર સંતોષ નોંધવો અને તે "અન્ય/ત્રીજી વ્યક્તિ" ના અધિકારક્ષેત્ર ધરાવતા એસેસિંગ ઓફિસરને જણાવવો ફરજિયાત છે.

(બી) સર્ચ કરાયેલ વ્યક્તિના એસેસિંગ ઓફિસર દ્વારા નોંધવામાં આવેલ કોઈપણ સંતોષ નોંધની ગેરહાજરીમાં, અન્ય વ્યક્તિના અધિકારક્ષેત્ર ધરાવતા એસેસિંગ ઓફિસર માત્ર સર્ચ કરાયેલ વ્યક્તિના એસેસિંગ ઓફિસર દ્વારા તેમને મોકલવામાં આવેલી સામગ્રીના આધારે સદર અધિનિયમની કલમ ૧૫૩સી હેઠળ અધિકારક્ષેત્ર ધારણ કરી શકતા નથી. બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો, "અન્ય વ્યક્તિ" ને સંતોષ નોંધ વિના તેમના દ્વારા પ્રાપ્ત સામગ્રી પર સદર અધિનિયમની કલમ ૧૫૩સી હેઠળ એસેસમેન્ટ/પુનઃએસેસમેન્ટને આધીન કરી શકાય નહીં; તેથી, આવો અભિગમ ગેરકાયદેસર, અધિકારક્ષેત્ર વિનાનો અને કાયદેસર અમાન્ય ઠેરવી રદ કરવાને પાત્ર હશે.

(સી) "અન્ય/સર્ચ કરાયેલ વ્યક્તિ" (કલમ ૧૫૩સી) ના અધિકારક્ષેત્ર ધરાવતા એસેસિંગ ઓફિસર તેમને મોકલવામાં આવેલી ગુનાહિત સામગ્રી સિવાયના અન્ય સ્ત્રોતોમાંથી તેમને ઉપલબ્ધ સામગ્રીના આધારે જ સદર અધિનિયમની કલમો ૧૪૭/૧૪૮ ની જોગવાઈઓ લાગુ કરી શકે છે. જો ગુનાહિત

સામગ્રી પર સંતોષ નોંધ નોંધવામાં આવે અને તેમને/તેણીને મોકલવામાં આવે, તો અધિકારક્ષેત્ર ધરાવતા એસેસિંગ ઓફિસર માટે ઉપલબ્ધ એકમાત્ર ઉપાય સદર અધિનિયમની કલમ ૧૫૩સી હેઠળ આગળ વધવાનો છે અને સદર અધિનિયમની કલમો ૧૪૭/૧૪૮ હેઠળ નહીં.

(ડી) એસેસીઓના કિસ્સામાં કે જેઓ સદર અધિનિયમની કલમ ૧૫૩એ ની જોગવાઈઓ હેઠળ પુનઃએસેસમેન્ટને આધીન છે, એસેસિંગ ઓફિસર સદર અધિનિયમની કલમ ૧૩૨ અથવા ૧૩૨એ હેઠળ હાથ ધરવામાં આવેલી સર્ચ અને જમી દરમિયાન મળેલી ગુનાહિત સામગ્રીના આધારે સદર અધિનિયમની કલમો ૧૪૭/૧૪૮ ની જોગવાઈઓ પર સ્વિચ કરી શકતા નથી અથવા તેનો અમલ કરી શકતા નથી. જો કે, તેમાં દર્શાવેલી શરતોની પૂર્તિને આધીન, સદર અધિનિયમની કલમો ૧૪૭/૧૪૮ ની જોગવાઈઓનો અમલ કરવાથી મહેસૂલને પ્રતિબંધિત, અવરોધિત અથવા ઉપાયવિહોણા છોડી શકાય નહીં, અને અન્ય કોઈપણ સ્વતંત્ર સ્ત્રોતમાંથી સર્ચ પછી એકત્રિત કરવામાં આવેલી સામગ્રીના આધારે એસેસમેન્ટ ફરીથી ખોલી શકાય છે."

૬.૨ આમ, અમે પુનરોચ્ચાર કરી શકીએ છીએ કે અરજદાર જેવી ત્રીજી/અન્ય વ્યક્તિઓને લગતી કોઈપણ ગુનાહિત સામગ્રી સદર અધિનિયમની કલમ ૧૩૨/૧૩૨એ હેઠળ હાથ ધરવામાં આવેલી સર્ચ દરમિયાન મળી આવે છે અને આવી સામગ્રી આવી અન્ય વ્યક્તિના અધિકારક્ષેત્ર ધરાવતા એસેસિંગ ઓફિસરને ટ્રાન્સમિટ કરવામાં આવે છે, ત્યારે કાયદો એસેસિંગ ઓફિસરને આગળ વધતા પહેલા આવી સામગ્રી પર સંતોષ નોંધવા માટે બાધ્ય કરે છે.

કાયદાકીય યોજના એવો કોઈ અપવાદ નથી આપતી કે જે ત્રીજી વ્યક્તિના અધિકારક્ષેત્ર ધરાવતા એસેસિંગ ઓફિસરને સર્ચ કરાયેલ વ્યક્તિના એસેસિંગ ઓફિસર દ્વારા પ્રથમ સ્થાને નોંધવામાં આવેલ સંતોષની ગેરહાજરીમાં સદર અધિનિયમની કલમ ૧૫૩સી હેઠળ અધિકારક્ષેત્ર ધારણ કરવાની પરવાનગી આપે અને આવશ્યક પરિણામ તરીકે સ્પષ્ટપણે સમાન સામગ્રી પર બીજા દાખલા તરીકે સદર અધિનિયમની કલમ ૧૪૭/૧૪૮ હેઠળ નહીં.

૬.૩ આમ, અધિકારક્ષેત્ર ધરાવતા એસેસિંગ ઓફિસર પોતાનું અધિકારક્ષેત્ર ધારણ કરી શકતા નથી અને ગુનાહિત સામગ્રી જેના પર તેમણે આધાર રાખ્યો છે તેના પર સંતોષ નોંધ નોંધ્યા વિના કલમ ૧૫૩સી હેઠળ નોટિસો જારી કરી શકતા નથી. આ કોર્ટ દ્વારા ઉઠાવવામાં આવેલ પ્રશ્ન પર, મહેસૂલ તરફથી ઉપસ્થિત વિદ્વાન સિનિયર સ્ટેવિંગ કાઉન્સેલ્સે યોગ્ય રીતે સ્વીકાર્યું છે કે રોકડ વ્યવહારોને લગતા એસેસિંગ ઓફિસરો દ્વારા કોઈ સંતોષ નોંધ નોંધવામાં આવી નથી, જે જપ્ત કરાયેલ સામગ્રી એટલે કે પોકેટ ડાયરીમાંથી મળી આવે છે. પ્રસ્તુત કેસમાં, સામાવાળાએ પ્રથમ વખત સોગંદનામામાં સર્ચ કરાયેલ વ્યક્તિઓ પાસેથી રોકડ લોનના વ્યવહારો ધરાવતી મળેલી અને જપ્ત કરાયેલી પોકેટ ડાયરીમાંથી મળેલી માહિતીમાંથી અરજદારોને સંડોવવાનો પ્રયાસ કર્યો છે. સોગંદનામું એ બાબતે સંપૂર્ણપણે મૌન છે કે શું આવી સામગ્રી અધિકારક્ષેત્ર ધરાવતા એસેસિંગ ઓફિસરને પૂરી પાડવામાં આવી હતી અથવા જો તે પૂરી પાડવામાં આવી છે, તો તે શ્રી કુબેરજી ગ્રુપ ઓફ સુરતની હાથ ધરવામાં આવેલી

સર્ચમાંથી આવી પોકેટ ડાયરીની રિકવરી વિશે ઉલ્લેખ કરતું નથી અને તે અરજદારોના અધિકારક્ષેત્ર ધરાવતા એસેસિંગ ઓફિસરને મોકલવામાં આવી છે. આમ, અધિકારક્ષેત્ર ધરાવતા એસેસિંગ ઓફિસર દ્વારા નોંધવામાં આવેલ કોઈપણ સંતોષ નોંધ વિના ગુનાહિત સામગ્રી પર આધાર રાખી શકાયો ન હોત.

૬.૪ અમે, આ તબક્કે, સ્પષ્ટ કરી શકીએ છીએ કે અભિસાર બિલ્ડવેલ (ઉપર મુજબ) ના કેસમાં માનનીય સુપ્રીમ કોર્ટ દ્વારા ઠરાવ્યા મુજબ, જો કે તે સર્ચ કરાયેલ વ્યક્તિ માટે કલમ ૧૫૩એ હેઠળની કાર્યવાહી સાથે સંબંધિત છે, આ કોર્ટે પારસ ચંદ્રેશભાઈ કોટીયા (ઉપર મુજબ) ના કેસમાં આપેલા નિર્ણયોમાં પહેલેથી જ સ્પષ્ટતા કરી છે કે "અન્ય/સર્ચ કરાયેલ વ્યક્તિ" (કલમ ૧૫૩સી) ના અધિકારક્ષેત્ર ધરાવતા એસેસિંગ ઓફિસર અન્ય સ્ત્રોતોમાંથી તેમને ઉપલબ્ધ સામગ્રીના આધારે જ સદર અધિનિયમની કલમો ૧૪૭/૧૪૮ ની જોગવાઈઓ લાગુ કરી શકે છે, પરંતુ "અન્ય વ્યક્તિ" ને એસેસિંગ ઓફિસર દ્વારા સંતોષ નોંધ વિના પ્રાપ્ત સામગ્રી પર સદર અધિનિયમની કલમ ૧૫૩સી હેઠળ એસેસમેન્ટ/પુનઃએસેસમેન્ટને આધીન કરી શકાય નહીં, અને આવી સામગ્રી એસેસીને પૂરી પાડવામાં આવી હોય. આમ, સંતોષ નોંધ વિના, પોકેટ ડાયરીની ગુનાહિત સામગ્રી પર આધાર રાખીને એફિડેવિટ દ્વારા આ કોર્ટ સમક્ષ પ્રથમ વખત મહેસૂલ દ્વારા કરવામાં આવેલ પ્રયાસ સદર અધિનિયમની કલમ ૧૫૩સી ની યોજના બહાર છે.

૭ ઉપરોક્ત કારણોસર, દરેક પિટિશનમાં સદર અધિનિયમની કલમ ૧૫૩સી હેઠળ જારી કરાયેલ તારીખ ૧૨.૦૩.૨૦૨૩ ની વાદગ્રસ્ત નોટિસો આથી કાયદેસર અમાન્ય હેરવી રદ કરવામાં આવે છે. ખર્ચ અંગેના કોઈપણ હુકમ વિના રૂલ આખર કરવામાં આવે છે.

(ન્યાયમૂર્તિ એ. એસ. સુપેહિયા)

(ન્યાયમૂર્તિ પ્રણવ ત્રિવેદી)

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.